



TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
IAN SPITERI BAILEY**

Seduta tal-11 ta' Jannar, 2006

Talba Numru. 1584/2005

GasamMamo Insurance Limited (C3143)

Vs

**Untours Insurance Agency Limited (C5655)
u dina ghan-nom u in rappresentanza tas-socjeta'
assikuratrici estera Qatar Insurance Company**

It-Tribunal,

Ra l-Avviz fl-ismijiet premissi prezentat fis-26 ta' Lulju 2005, fejn is-socjeta` attrici talbet illi dik konvenuta tigi kkundannata thallas is-somma ta' erba` mija u tmienja u erbghin Liri Maltin u tlieta u hamsin centezmu (Lm448.53) rapprezentanti hlas indebitu li sar lis-socjeta` konvenuta minn dik attrici in segwitu ghall-incidenti awtomobilistiku tal-31 ta' Marzu 2004 fi Triq Notabile, Attard, bejn il-vettura bin-numru tar-registrazzjoni ABF 215, misjuqa minn u proprjeta` ta' Kevin Borg, illi kien assikurat mas-

socjeta` attrici u l-vettura bin-numru tar-registrazzjoni JMS 274 proprjeta` ta' Vincent Victor Farrugia, illi kien assikurat mas-socjeta` konvenuta. Bl-ispejjes msemija u bl-imghax mid-data tal-hlas indebitu in kwistjoni.

Ra r-risposta ppresentata mis-socjeta` konvenuta fis-17 ta' Awissu 2005 fejn inghad illi dak mitlub mis-socjeta` attrici ghandu jigi michud bl-ispejjes ghax is-socjeta` eccipjenti ma rceviet xejn indebitu, izda biss dak dovut.

Ra x-xhieda ta' Hubert Said tas-6 ta' Ottubru 2005, Supervisor fil-Motor Claims Department tas-socjeta` attrici. Dan esebixxa DOK HS1, li hija korrispondenza li ghaddiet bejn is-socjetajiet kontendenti fit-12 ta' Mejju 2004 u li permezz taghha s-socjeta` attrici ammettiet ir-responsabbilita` ta' l-incident u anzi talbet ghall-kontijiet sabiex tkun tista` thallashom. Dan b'referenza ghall-incident, kif intestat, *Motor Vehicle Accident of the 31/03.04 at Attard*. Ix-xhud spjega illi din l-*acceptance of liability* kienet riferibbli biss ghall-hsara illi l-vettura ta' l-assikurat tas-socjeta` konvenuta kellha fuq quddiem u spjega ukoll illi s-socjeta` attrici qatt ma accettat xi responsabbilita` ma' Montalto Insurance Agency Limited dwar il-hsarat illi l-istess vettura soffriet fuq in-naha ta' wara taghha.

L-istess u l-uniku xhud f'dawn il-proceduri, ippresenta ukoll DOK HS 2, - survey report li sar fuq il-vettura ta' l-assikurat tas-socjeta` konvenuta, maghmul mill-istess socjeta` konvenuta jew nies mqabba minnha, liema dokument jindika illi kien hemm hsarat fuq il-vettura JMS-274 sia fuq in-naha ta' quddiem taghha u sia fuq in-naha ta' wara taghha, ammontanti fi kliem ix-xhud ghal madwar elf mija u wiehed u erbghin Liri Maltin (LM1141), li thallsu kollha lis-socjeta` konvenuta b'cekk numru 40403 u li ghaliha ma kienx hemm skambju ta' ricevuti peress illi hekk normali li jsir bejn is-socjetajiet ta' l-assikurazzjoni.

Is-somma ta' elf, mija u wiehed u erbghin Liri Maltin (LM1141) hija maqsuma in kwantu ghal sitt mija u tnejn u disghin Liri Maltin u disa` u erbghin centezmu (Lm692.49) rrepresentanti il-hsara sofferti mill-vettura fuq quddiem

Kopja Informali ta' Sentenza

taghha u li ghalihom allura s-socjeta` attrici kienet lesta li thallas u in kwantu ghal bilanc ta' erba` mija u tmienja u erbghin Liri Maltin u tlieta u hamsin centezmu (Lm448.53), s-somma allura riklamata b'dawn l-odjerni proceduri.

Ix-xhud esebixxa ukoll DOK HS 3 li hija fax mibghuta mis-socjeta` attrici lis-socjeta` konvenuta datata 4 ta' Marzu 2005 u li permezz taghha l-istess socjeta` attrici spjegat il-posizzjoni taghha u talbet ir-rimbors tas-somma pretiza f'din l-istess kawza.

L-istess xhud esebixxa ukoll DOK HS 4 li hija kopja ta' l-istess fax u fiha r-risposta bil-miktub tas-socjeta` konvenuta, fejn principalment jinghad illi Montaldo ma kienux qed jaccettaw ir-responsabbilita` ta' l-assikurat taghhom u kienu qeghdin izommu lill-assikurat tas-socjeta` attrici responsabbli ghal dawk id-danni.

Waqt il-kontro-ezami, l-istess xhud uniku f'dawn il-proceduri jghid illi c-cekk pagabbli lis-socjeta` konvenuta inhareg fil-31 ta' Awissu 2004.

Il-kawza giet trattata mill-partijiet fis-seduta tal-10 ta' Novembru 2005 u l-kawza thalliet ghas-sentenza.

Konsiderazzjonijiet

Is-socjeta` attrici tistrieħ fuq l-uniku xhud prodott u d-dokumenti minnu esebiti fil-kors ta' din il-kawza.

Minn naha taghha, s-socjeta` konvenuta qed issostni illi ma ngiebet ebda prova illi sar il-hlas u li jekk sar il-hlas, dan ghax kien dovut skond min kellu t-tort fl-incident de quo.

It-Tribunal huwa tal-fehma illi mix-xhieda ta' Hubert Said prodott mis-socjeta` attrici u mid-dokumenti minnu esebiti jirrizulta illi l-hlas sar fis-somma intiera, inkluz is-somma riklamata permezz ta' dan l-Avviz, u illi l-uniku raguni ghaliex is-socjeta` konvenuta hasset illi ma kelliex tirrifondi lura s-somma hawnhekk riklamata johrog minn DOK HS 4 - mhux kontestat, ossia` illi Montaldo Insurance

ma kienx qed jaccetta responsabbilita` ghall-hsarat fuq wara tal-vettura ta' l-assikurat tas-socjeta` konvenuta, u allura ma kienx ser isir ir-rifuzjoni tas-somma hawnhekk riklamata.

Illi filwaqt illi huwa minnu illi DOKS HS 3 u HS 4 ma jistupulawx is-somma li thallset mis-socjeta` attrici lil dik konvenuta fil-31 ta' Awissu 2004, pero` mill-uniku xhud mhux kontradett (u t-tribunal ihoss illi dan jikkostitwixxi prova sufficjenti), jirrizulta illi thallsu elf mija u wiehed u erbghin Liri Maltin (Lm1141.00). L-istess xhud ta' mhux biss id-data tac-cekk izda anke in-numru tac-cekk relativ, u dawn id-dettalji ma gew b'ebda mod kontradetti u anqas ma gie ppruvat mod iehor jew ma tressqet xi forma ta' prova illi tista' titfa` dubbju fuq dak li tressaq quddiem it-Tribunal.

Biex ir-radd tal-hlas mhux misthoqq jista` jintalab lura jinhtieg li dak il-hlas ikun sar bi zball. Il-pagament hu maghmul bi zball meta jsir fl-opinjoni zbaljata li tkun qeghda tigi ezegwita obligazzjoni, minghajr distinzjoni bejn zball ta' fatt u zball ta' dritt.

Mill-qari ta' l-Artikolu 1022(1) tal-Kap 16, hu evidenti illi l-fondament ta' l-azzjoni ta' l-indebiti solutio huwa f'min ikun ihallas, liema zball ma ghandux japprofitta minnu min ikun ircieva l-hlas skond il-massima ta' gustizzja naturali "jure naturae aequum est neminem cum alterius detrimento fieri locupletiozem. [The Margarine Import Co. Ltd. vs Kontrollur tad-Dwana – Prim Awla tal-Qorti Civili – 3.10.2003]

L-estremi mehtiega mill-ligi u mid-duttrina ghall-azzjoni ta' indebiti solutio huma tlieta u cjoe:- (a) il-pagament; (b) id-difett ta' kawza, ezempju mankanza jew inezistenza tad-debitu ("indebitus ex re") jew mankanza tal-kwalita` ta' kreditur fl-"accipiens" jew ta' dik tad-debitur fis-solvens ("indebitus ex personis") u (c) l-errur fl-accipiens jew fis-solvens. [Korporazzjoni EneMalta vs Renato Sacco – Qorti ta' l-Appell – Sede Inferjuri – 16.12.2002].

Kopja Informali ta' Sentenza

It-Tribunal ihoss illi dawn it-tlett elementi gew ppruvati mis-socjeta attrici.

Ghaldaqstant, it-Tribunal ma jhossx illi jista` jasal ghall-istess konkluzjoni tas-socjeta` konvenuta, ossia illi s-socjeta` attrici naqqset milli ggib prova tal-hlas maghmul. Lanqas ma jista` jasal ghall-konkluzjoni li waslet ghaliha s-socjeta` konvenuta illi l-hlas li sar kien dovut skond minn kellu tort fl-incident de quo.

Konkluzjoni

Ghaldaqstant, it-Tribunal, wara illi ha konjizzjoni tac-cirkostanzi kollha tal-kaz, inkluz x-xhieda u d-dokumenti prodotti u t-trattazzjoni ta' l-abbli Avukati difensuri tal-partijiet, b'ekwita` jaqta` u jiddeciedi billi filwaqt illi jichad l-eccezzjoni sollevata mis-socjeta` konvenuta, jilqa` t-talbiet maghmula mis-socjeta` attrici u jikkundanna lill-istess socjeta` konvenuta thallas lil dik attrici s-somma ta' erba` mija u tmienja u erbghin Liri Maltin u tlieta u hamsin centezmu (Lm448.53) ghar-ragunijiet dedotti fl-Avviz.

Bl-ispejjes u bl-imghaxijiet kif mitluba fl-Avviz kontra s-socjeta` konvenuta.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----